

Kirkonkylän osayleiskaava

Yleiskaavaluonnoksesta annettujen mielipiteiden tiivistelmät vastineineen

Johdanto

Yleiskaavaluonnoksesta annettiin 24 mielipidettä. Tässä raportissa on esitetty mielipiteiden pääasialliset huomiot sekä niihin annetut vastineet. Kuvassa 1 on esitetty mielipiteen suurpiirteinen kohdistuminen kaava-alueelle, mikäli se on ollut helposti paikannettavissa.

Kaava-aluetta laajennettiin keväällä 2021, jonka johdosta laajennusalueen maanomistajilta pyydettiin mielipiteitä valmisteluaineistosta. Mielipiteitä ei tässä yhteydessä saatu.

Mielipiteet ja vastineet

M1, Härkähaanmäki

SE-7 alue Härkähaan mäen päällinen pitää jättää puisto tai ulkoilu maastoksi. Alkaen maston ja sen lähellä olevalta tieltä lähtien Ojakkalan suunnalla olevaan sähkölinjaan asti. Pekkolan lammelle menevän tien alapuoli asuntorakentamiseen.

Vastine: Härkähaanmäen laki on osoitettu kaavaehdotuksessa pääosin asumisen reservialueeksi. Alue asemakaavoitetaan asumiseen, jos asuntojen kysyntä on ennakoitua suurempaa tai muilla uusilla asumisen alueilla ilmenee kehittämisen esteitä. Ennen alueen asemakaavoitusta sen maankäytössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia.

Yleiskaavan asuinalueiden varauksiin sisältyvät alueiden sisäiset viher- ja lähivirkistysalueet, jotka ratkaistaan tarkemmin asemakaavassa. Osa mäen lakialueesta säilyy viher- ja virkistysalueena siinäkin tapauksessa, että alue asemakaavoitetaan asumiseen.

Pekkolan lammen ympäristö on osoitettu kaavassa pientalovaltaiseksi asuinalueeksi.

M2, Alhonnaittu

Meidän tontti on merkitty luonnoksessa työpaikka-alueeksi. Tontti ja rakennus on täysipäiväisessä asumiskäytössä. Miten tämä TP-1 vaikuttaa jos tulee tarvetta lisärakennuksille esim. autotalli, viemärijärjestelmän uudistuksissa tai luvanvaraisissa korjaustöissä rakennukseen?

Vastine: Mielipiteen esittäjän kiinteistö sijaitsee pääosin voimassa olevan asemakaavan alueella. Kirkonkylän osayleiskaava ei muuta kiinteistön asemakaavaa, jota noudatetaan mahdollista rakennus- tai toimenpidelupaa haettaessa.

Osayleiskaava vaikuttaa kiinteistöön, mikäli asemakaavaa lähdetäisiin muuttamaan. Tällöin yleiskaava ohjaa asemakaavan laatimista. Yleiskaavan käyttötarkoituksella osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus. TP-1-merkintä ei poissulje asumista alueella jatkossakaan, mutta yleiskaavan TP-1-alue asemakaavoitettaisiin pääosin työpaikkakäyttöön. Asemakaavan muutoksia tehdään yksityisomistuksessa olevalla maalla lähtökohtaisesti maanomistajan aloitteesta.

M3, Perttulantie

Perttulantie on luonnoksessa merkitty seututieksi. Osayleiskaavaluonnoksessa on todettu liikenteen kasvaneen 5 vuoden aikana 3%. Kirkonkylän väestöennusteessa on 10.000 asukkaan kasvu ja työpaikoissa 16.000 työpaikan kasvu. Lisäksi Kirkonkylän roolia palvelukeskuksena on tarkoitus korostaa entisestään.

Ennusteiden perusteella Perttulantien liikennemäärät tulevat kasvamaan merkittävästi, kun yhä useampi käy siellä töissä ja/tai hakemassa palveluja.

Kaavaluonnoksessa kerrotaan, että Perttulantien vartta pitkin on tällä hetkellä suunnitteilla kevyen liikenteen yhteys Kirkonkylän ja Klaukkalan välille, joka on merkitty luonnokseen kevyenliikenteen yhteystarpeena.

Mielestäni kaavaluonnoksessa ei oteta riittävästi huomioon Perttulantien tulevia liikennemääriä eikä jo suunnittelussa olevaa kevyen liikenteen väylää niin, että se ratkaisisi kehittämisen suuntaviivoja tai kuvaisi riittävästi sisäistä katuverkkoa.

Näkemykseni mukaan kaavaluonnoksessa pitäisi ottaa huomioon Perttulantien ja sen suuntaisesti kulkevan kevyen liikenteen väylän tulevat mitoitusvaihtoehdot aivan samalla tavalla kuin kaavaluonnoksessa on otettu huomioon yksittäiset liikenneympyrät, jotka ovat toteutukseltaan huomattavasti pienempiä hankkeita.

Erityisesti luonnoksessa pitäisi ratkaista kevyen liikenteen väylän paikka koska se ei asuinrakennusten takia mahdu jatkumaan samaa puolta ilman, että tien paikkaa muutetaan. Koska liikenne joka tapauksessa kasvaa, pitäisi luonnoksessa ottaa huomioon mahdolliset tien levennystarpeet ja samassa yhteydessä ratkaista kevyen liikenteen väylän linjaus. Asian siirtäminen myöhemmäksi tekee siitä vain vaikeamman.

Vastine: Osayleiskaava mahdollistaa kirkonkylän asukasmäärän merkittävän kasvun. Alueen väestömäärän ennustetaan kasvavan vuoteen 2035 mennessä vajaalla tuhannella asukkaalla noin 9300 asukkaaseen (Nurmijärven väestölaskelma 2020–2040).

Nurmijärven kirkonkylän ja Rajamäen liikenneverkkoselvityksen päivityksessä (Strafica, 2014) on tarkasteltu liikennemäärän lisäystä tilanteessa, jossa kunnan ja suunnittelualan väestökasvu olisi tuoreinta väestölaskelmaa merkittävästi suurempi. Selvityksen perusteella nykyinen liikenneverkko riittää kasvavallekin asukasmäärälle. Kaavassa varaudutaan liikenteen kasvuun osoittamalla Helsingintie koko osuudeltaan nelikaistaiseksi tieksi. Toinen keskeinen toimenpide liikenteen toimivuuden parantamiseksi on Helsingintien ja Perttulantien risteyksen toimivuuden parantaminen.

Yleiskaavassa on osoitettu nykyinen kevyen liikenteen reitti keskustasta Hongisojantielle kevyen liikenteen reittinä ja kevyen liikenteen yhteystarve Hongisojantieltä länteen. Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, eikä sitä ole tarkoituksenmukaista laatia sillä tarkkuudella, että kevyen liikenteen tarkka sijainti osoitettaisiin jo yleiskaavassa. Kaavassa osoittaa kevyen liikenteen yhteystarpeen, jonka sijainti ratkaistaan tarkemmin tiesuunnitelmassa.

M4, luontoselvitykset ja kaavamerkinnot

Kaavan pohjana on esitetty selostuksen mukaan peruskartta 2016. Peruskartta 2019 osoittaa, että esim. kallioalueet ovat laajempia verrattuna vuoden 2016 karttaan.

Luontoselvitystä tulisi päivittää lisäämällä kaavan numerointi selvitykseen tai muulla tavalla varmistaa selkeys. Mikäli kuntalainen haluaa tutustua ko. asiaan kaavan kautta, tulee samaan aikaan tarkastella useita asiakirjoja.

Kirkonkylän osayleiskaavassa on esitetty arvokkaita vanhoja metsäalueita. Selvityksestä ei käy ilmi millä tosiasiallisella alueella selvitys on tehty eli selvityksen raja-alue puuttuu. Onko selvitystä tehty Kulomäen alueella? Kulomäen alueella tarkoitetaan tässä mielipiteessä koko Kulomäen kallioaluetta rinteineen ja läheisine alueineen.

Kaava-alueesta on jätetty välistä pois osa Kulomäen viheryhteystarpeen kohdalta. Alueen tulisi olla tältä osin yhtenäinen.

Lepakkoselvitys tulisi tehdä kattavampana. Nykyiset merkinnät perustuvat lepakkoselvitykseen, jota on päivitetty valmistelun aikana. Kuitenkin selvityksestäkin selviää, että potentiaalisia lepakkoalueita on jäänyt tutkimatta. Näin ollen myös merkinnät kaavaan ovat jääneet puutteelliseksi. Havaintojen mukaan lepakoita esiintyy paljon suuremmalla alueella kuin selvityksessä on todettu. Käytännössä tämä saattaa alueet eriarvoiseen asemaan ja selvityksen kyseenalaiseksi ja riittämättömäksi. Kaavassa tulee suojella mm. LSL:n 49.1 §:n mukaiset kohteet.

Kuten selvitys Ekologiset yhteydet- kertoo, Kulomäen alue on merkittävä ekologinen kulkureitti, joka toimii myös ekologisen yhteyden keskuksena. Koska Kulomäen etelä- ja pohjoisrinne sopivat suojaisina ympäristöinä kulkureiteiksi ja nisäkkäät ja linnut, kuten lehtokurpat, tikat, haukat ja viirupöllö sekä lukuisat pikkulinnut, ruokailevat myös peltoalueilla tulee kunnan kaavamerkinnoin varmistaa alueellisesti tärkeän alueen säilyminen.

Nykyiset kaavamerkinnot eivät riittävästi suojele ympäristöarvoja ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Arvokkaat luontokohteet ml. eläimet, kuten lepakko ja liito-orava, joihin olennaisena osana kuuluu puuston ja maapohjan säilyminen on merkittävä suojelukohteiksi. Nykyiset merkinnot eivät riittävällä tavalla suojele aluetta. Latvapurot ja soistuneet alueet ovat esimerkiksi monen eläimen levähdyspaikkoja, puuston tuhoutuessa suoja katoaa ja lajisto köyhtyy. Mikäli ympäriltä kaadetaan puustoa, kasvillisuus muuttuu ja arvokkaita luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita menetetään. Alueita on merkitty hyvin niukoilla rajauksilla sl-merkinnöin, jossa MRL:n 128 §:n mukainen puiden kaatamista koskeva toimenpiderajoitus ei ole voimassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi osoitetuilla alueilla. Metsälain 25 §:n mukaan kaavoitettavien ja kaavoitettujen alueiden osalta metsäkeskuksen tulee olla riittävässä yhteistyössä kuntien kanssa metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden yhteen sovittamiseksi. Kunnan intressissä tulee olla, että tämä yhteistyö toteutuu. Vaikka velvoite on laissa säädetty metsäkeskukselle, ei esimerkiksi kaavan nykyisillä sl-merkinnöillä ole maa- ja metsätalousalueiksi merkityillä alueilla minkäänlaista käytännön merkitystä ja vaikutusta.

Kulomäen alue tulee yleiskaavamerkinnöin, -selityksin ja määräyksin suojella. Esimerkiksi kaavaselostus ei itsessään on vain tulkintatapaohje, jolloin sen merkitys voi jäädä pieneksi. Kaavassa tulee selvittää kaavan vaikutukset. Käytännössä esiin ei ole tuotu ja arvioitu juuri sitä seikkaa, että maa- ja metsätalousalueilla sl-merkinnät eivät käytännössä suojele kyseisiä kohteita.

Kulomäen kallioalueet on inventoitu merkittäviksi ja arvokkaiksi kallioalueiksi. Kallioalueet tulee yleiskaavamerkinnöin, -selityksin ja määräyksin suojella. Nyt kallioalueet on merkitty hyvin niukilla rajauksilla sl-merkinnöin.

Em. asioihin viitaten asumiseen tarkoitettuja alueita tulee myös tämän varmistamiseksi supistaa pohjoisesta. Voimassa olevassa maakuntakaavassa taajamatoimintojen alue rajoittuu huomattavasti etelämmäksi. Asumisen levittäytymisen mahdollistaminen aivan kiinni Kulomäen kallioalueeseen ympäristöiseen tarkoittaisi vääjäämättä myös aluskasvillisuuden, kuten jäkälän tuhoutumista, kun alue tulisi kaavan "lähivirkistysalueeksi". Tämän lisäksi matka palveluihin kasvaa sellaiseksi, että se tulee tehtäväksi pääsääntöisesti autoillen. Tämä lisää kuormitusta ympäristölle.

Ympäristöhaittojen vähentämiseen kuuluvat myös liikennemeluun huomioiminen. Esitetyissä kartoissa Vt 3 ja Mt 130 melualue on havaintoihin nähden kapea. Pihallamme mitataan helposti 50 db lukemia herkkyydeltään puutteellisella mittarilla. Ilmavirtausten suunnista riippuen ääni kantautuu Kulomäen yli tai peltoaukeaa pitkin lännen suunnasta. Mikäli mäki ja puusto poistettaisiin, äänitasot nousisivat entisestään.

Lentomelun osalta kunnan tulisi vaatia melumittauspisteitä lisää myös pohjoisemmaksi verrattuna Maaniitun alueelta. Lentomelun havaitseminen on suurempaa taustamelun ollessa pienempää keskustan ulkopuolella. Lentoreitit ohjautuvat kiertämään ruuhka-aikoina yhä pohjoisempaa Alhoniitun, Mutaanmäen, Kulomäen ja Raiskionkulman yli.

Yhteenvetona: Yleiskaavan MRL:n mukaiset tavoitteet yhdyskuntarakenteen ekologisesta kestävydestä, palveluiden saatavuudesta sekä maiseman ja luonnonarvojen vaalimisesta tulee paremmin huomioida tässä yleiskaavassa (myös muilta kuin Kulomäen alueen osalta). Kaavan laatimisessa tulee huomioida luonnonarvot paremmin kuin LSL 10 luvun osalta. KHO:n ratkaisukäytännöistä selviää, että myös esimerkiksi luonnonsuojelulain 49.1 §:n vaatimukset on otettava huomioon kaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa. Velvollisuus luonnonsuojelulain asettamien vaatimusten noudattamiseen koskee yhtä lailla myös muita luonnonarvoja, joita luonnonsuojelulaki tai sen nojalla tehdyt hallintopäätökset suojaavat. Tarvittaessa osin voisi käyttää esim. MY-merkintää lisättynä suojelumääräyksellä ja maisematyöluvan hakemisvelvoitteella. Osin tulee harkita ja selvittää luonnonsuojelualueiden perustamista.

Vastine: Pohjakarttaa on päivitetty kaavaehdotukseen. Kaavaehdotuksen pohjakarttana on käytetty Maanmittauslaitoksen peruskarttaa keväältä 2020.

Luontoselvitykset ovat kaavasta erillisiä dokumentteja, jotka ovat riippumattomia kaavamerkinnoista ja määräyksistä. Luontoselvitysten kohteet on esitetty kaavaselostuksen taulukoissa ja kuvissa, joista ilmenee niiden sijainti sekä pääasialliset arvot. Luontoselvitykset ovat kaavan liitteinä. Kaavassa osoitetut arvokkaat luontokohteet on esitetty kaavakartan ohella liitekartoilla.

Vanhoiden metsien selvitystä on päivitetty ja siihen on lisätty selvitysalueen rajausta. Myös Kulomäen alue on kuulunut vanhojen metsien selvitykseen.

Kaava-alueen rajausta on tehty kiinteistönmuodostusta mukaillen, jonka johdosta kaava-alueen reunoilla osa ratkaisusta näyttäytyy epäjatkuvina. Kulomäen ekologinen yhteys selviää kokonaisuudessaan kaavan liitteenä olevista selvityksistä ja se huomioidaan vastaavasti, kun Kirkonkylän pohjoispuolelle laaditaan yleiskaavaa.

Kulomäen alueen pääkäyttötarkoitus on yleiskaavassa nykyisen mukainen, eikä kaava siten aiheuta muutoksia alueen ekologiin yhteyksiin. Alueen kautta kulkevat ekologiset yhteydet on merkitty kaavaan viheryhteystarpeina.

Suojelualueiden perustamiselle tulee olla riittävät perusteet. Kulomäen alueelta ei ole yleiskaavan selvityksissä löydetty sellaisia merkittäviä luontoarvoja, joiden perusteella se tulisi kokonaisuudessaan osoittaa suojelualueeksi. Kulomäen alue on laaja metsäinen selännealue ja merkittävä ekologinen yhteys, eikä alueelle tästä syystä ole yleiskaavassa osoitettu muuttuvaa maankäyttöä. Alueen ekologiset yhteydet on merkitty kaavaan viheryhteystarpeina. Alueella sijaitseva Hirmunoja ja sen ympäristö on kaavassa osoitettu luonnonsuojelualueeksi.

Alueelta on lisäksi rajattu merkittävimmät luontoarvot sl-merkinnöin, jotka velvoittavat turvaamaan alueen luontoarvot pääkäyttötarkoituksen mukaisessa käytössä ja hoidossa. Luontoarvot tulee huomioida myös maa- ja metsätalousalueella, mutta näillä alueilla ei maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti voi asettaa puiden kaatamista luvanvaraiseksi. Kaavaselostuksessa on kuitenkin annettu suosituksia luontoarvot säilyttävästä metsänkäsittelytavasta. Yleiskaava on ensisijaisesti yhdyskuntarakenteen kehitystä ohjaava suunnitelma, ja kaavan vaikutukset liittyvät kaavan toteuttamisesta aiheutuviin muutoksiin.

Nurmijärven kallioiden arvioitu kahdessa selvityksessä (Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Uudellamaalla, 2004; Nurmijärven kallioselvitys 1992). Nurmijärven kallioselvityksessä Mutaanmäki-Raiskionkallio on arvioitu korkeimpaan arvoluokkaan perustuen alueen kasvillisuuteen sekä maankäyttöön. Alueen kasvillisuuden arvoja on selvitetty yleiskaavan yhteydessä tarkemmin ja kasvillisuudeltaan arvoikkaimmat alueet on osoitettu yleiskaavassa sl-merkinnöin. Maankäytölliset arvot liittyvät lähinnä asutuksen läheisyyteen sekä ulkoilukäyttöön, johon alue on yleiskaavassakin osin varattu.

Kulomäkeen rajautuvan asuinrakentamiseen osoitettavan alueen rajausta tarkentuu edelleen asemakaavoituksen yhteydessä. Heinojan alueelle on yleiskaavaehdotuksessa varattu laaja virkistysalue, joka toimii uusien asuinalueiden isompana lähivirkistysalueena. Asuinalueen sisäisiä lähivirkistysalueita ei osoiteta yleiskaavassa kaavan esitystarkkuudesta johtuen. Kulomäen alueella ulkoilutarve kohdistuu todennäköisesti jatkossakin pääasiassa olemassa olevien ulkoilureittien, kuten Seitsemän veljeksen reitin alueille.

Maakuntakaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jonka ratkaisuja, kuten taajama-alueiden rajausta, yleiskaava tarkentaa. Osa Heinojan uudesta asuinalueesta sijaitsee hieman sivussa keskustaaajaman palveluista, jolloin iso osa liikenteestä tapahtunee henkilöautolla. Nurmijärven kirkonkylän sijainti suhteessa kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteeseen on jatkossakin sen kaltainen, että merkittävä osa liikkumisesta tehdään henkilöautolla. Heinojan alueen mitoitus mahdollistaa kuitenkin lähialueiden sijoittumisen alueelle, mikä tukee lyhyiden asiointimatkojen tekemistä pyörällä ja kävellen.

Yleiskaavaratkaisussa on huomioitu sekä tiemelu että lentokonemelu. Voimakkaan tiemelun alueille tai sen läheisyyteen ei ole osoitettu uutta asumista tai muita herkkiä toimintoja. Helsinki-Vantaan lentoasematoiminnan melua lentokoneita ja melua seurataan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti, eikä seurannasta päätetä yleiskaavan yhteydessä. Yleiskaavassa on annettu tarpeelliset ääneneristävyysvaatimukset tarkemmalle suunnittelulle lentomelualueilla.

Kirkonkylän osayleiskaavan lepakkoselvitys on laadittu asiantuntija-arviona yleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Lisäksi on laadittu asemakaavatasoiset erilliselvitykset Kirkonkylän keskustan alueella ja Heinojan asemakaavoitettavaksi osoitettavalla alueella. Selvityksissä on kartoitettu ja tunnistettu luonnonsuojelulain 49 § tarkoittamat lepakoiden

lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä EUROBATS-sopimuksen mukaiset lepakoille tärkeät ruokailualueet ja siirtymäreiitit, ja ne on osoitettu kaavassa merkinnöillä sl-18 ja sl-19. Lepakoita voi esiintyä myös näiden alueiden ulkopuolella.

Kaavaehdotuksessa on tunnistettu alueen merkittävimmät luonto- ja maisema-arvot ja sovitettu ne yhteen rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä ohjaavien merkintöjen kanssa. Luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittamien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat on selvitetty yleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella ja osoitettu ne kaavassa asianmukaisin merkinnöin. MY-merkinnän alueellakaan ei voida yleiskaavassa velvoittaa hakemaan maisematyölupaa puiden kaatamista varten.

Kaava on ennen kaikkea rakentamisen ohjaamisen työkalu, ja kaavan suojelukeinot liittyvätkin usein luonnonarvojen säilyttämiseen jättämällä alueita rakentamisen ulkopuolelle. Kaavalla voidaan myös tuoda esiin alueella sijaitsevia luontoarvoja erilaisin kaavamerkinnöin. Metsälaki säätelee metsänhoitotoimenpiteitä yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, ja metsänhoidossa on noudatettava luonnonsuojelulakia. Kaavaratkaisu ei myöskään saa maankäyttö- ja rakennuslain mukaan aiheuttaa maanomistajalle kohtuutonta haittaa, ja siksi kaavassa osoitetuille suojelualueille ja -merkinnöille tulee olla riittävät perusteet. Kirkonkylän osayleiskaavan alueella suojelualueeksi on osoitettu maakunnallisesti arvokas Heinojan puronvarsilehto, Hirmunoja, Toreenin pohjoispuolinen metsä sekä luonnonsuojelulain 29 §:n suojellun luontotyypin kriteerit täyttävä kuusimäen itärinteen pähkinäpensaslehto.

M5, liito-oravat

Uudessa osayleiskaavassa on tilasta varattu noin 4200 m² virkistysalueeksi perustuen siihen, että aluetta rasittaa osa-aluemerkintä sl-14/2. Alueeseen liittyvän Kirkonkylän virkistysalueen luontoselvityksen mukaan papanoita löytyi metsäalueen pohjoisosasta vuonna 2007. Mitään ei löytynyt tilan alueelta. Vuonna 2013 ei merkkejä liito-oravasta näkynyt alueen pohjoisosassakaan, mutta katsottiin, että osa alueesta on liito-oravalle soveliasta metsää.

Tilalle tehtiin pyynnöstä toukokuussa 2015 maastokäynti ELY-keskuksen ja metsänhoitoyhdistyksen edustajien kanssa. Mitään merkkejä liito-oravista ei näkynyt, ja sen vuoksi ELY-keskus antoi luvan metsän harvennukseen alueella. Harvennus tehtiin vuonna 2015. Luvallisen harvennuksen jälkeen puusto alueella on koivikkoa.

Olosuhteet Kotirinteen alueella ovat oleellisesti muuttuneet sitten vuoden 2007. Havainnot liito-oravista ei sen jälkeen ole tehty. Liito-orava suosii vanhoja kuusivaltaisia sekametsiä eikä todennäköisesti liiku nuorena koivikossa. Olen sitä mieltä, että alueen osalta tulisi tarkistaa sl-14/2 merkinnän tarpeellisuus muuttuneiden olosuhteiden perusteella.

Vastine: Alueella on tehty selvitys liito-oravan esiintymisestä keväällä 2019. Mielipiteen esittäjän kiinteistön pohjoispuolella sijaitseva liito-oravareviiri oli tällöin asuttu. Yleiskaavaluonnoksen mukaisen sl-14/2-alueen eteläosassa on metsänharvennuksesta huolimatta edelleen liito-oravalle soveltuva puustoinen ruokailualue.

Alueelta tehtyjen lisäselvitysten perusteella Toreenin pohjoispuolinen metsäalue on useiden luontoarvojen perusteella osoitettu kaavaehdotuksessa luonnonsuojelualueeksi (SL). Kokonaisuuteen kuuluu liito-oravan elinpiirin lisäksi luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä vanhan metsän alue, jolla esiintyy erityisesti suojeltavaa lahokaviosammalta, toinen liito-oravan elinalue sekä lepakoille tärkeä alue.

M6, maa- ja metsätalousalueet

Kirkonkylän osayleiskaavaluonnoksen alueelle on rajattu paljon maatalous- ja metsätalousvaltaisia alueita. Näiden alueiden rakentamismahdollisuuksia ei olla luonnoksessa mitenkään päivitetty eikä lisätty, kuten esim. Perttulan osayleiskaavassa toimittiin maatalous- ja metsätalousvaltaisilla alueilla. Kirkonkylän alueelle rajautuneiden tilojen maanomistajat eivät saa tasa-arvoista kohtelua.

Vastine: Kirkonkylän osayleiskaava on taajama-alueen kaava ja luonteeltaan erilainen kuin Perttulan osayleiskaava. Kaavan pääasiallisena tavoitteena on Kirkonkylän taajaman kasvun mahdollistaminen osoittamalla uusia asuin- ja työpaikka-alueita taajamaan tai sen välittömään läheisyyteen. Nykyinen taajama-alue ja sen reunat ovat yhdyskuntarakenteen

kannalta paras tiiviin maankäytön kehittämialue suunnittelualueella. Kaavan tavoitteena on myös turvata tulevaisuuden kehittämisedellytykset taajaman läheisyydessä. Kaavassa ei siten ole tarkoituksenmukaista osoittaa rakentamismahdollisuuksia suunnitelmallisesti asemakaavoitettavien alueiden ulkopuolelle. Rakentaminen maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla on jatkossakin mahdollista, mikäli rakentamisen edellytykset täyttyvät.

M7, Karhunkorven työpaikka-alueen laajennus

Karhunkorven teollisuusaluetta ei saa laajentaa. Syyt:

1. Karhunkorven teollisuusalueen liikenne on suurimmalta osaltaan rekkaliikennettä, joka vaarantaa koululaisten koulutien Karhunkorvesta Nukarille päin. Kevyen liikenteen väylä loppuu Otsotien kohdalle ja jatko Nukarille päin on Raalantietä, jossa penkereen leveys on todella pieni. Jo nyt koululaiset joutuvat kulkemaan kyseistä tietä rekkojen seassa ja vaaratilanteita syntyy usein. Jos Raalantien liikenne kasvaa, se tarkoittaa sitä, että kaikki koululaiset ikään katsomatta on hyväksyttävä koulukyydityksen piiriin jollei kevyen liikenteen väylää jatketa vähintään Raalan kartanolle saakka.

2. Nykyisellä Karhunkorven itäpuolen teollisuusalueella ei ole kunnan tekemää hulevesisuunnitelmaa (MRL 13a). Kunnalla ei myöskään ole tulvavesisuunnitelmaa yksityisten maanomistajien pelloille ohjaamastaan Karhunkorvesta tulevasta hulevedestä. Maanomistajilta ei ole koskaan kysytty, saati saatu, lupaa näiden hulevesien juoksuttamiseen näiden maiden halki, joka on vesilain 2 § vastainen. Kunnan tulisi laatia lainmukainen hulevesisuunnitelma itäisestä Karhunkorvesta, koska nykyiset hulevedet aiheuttavat haittaa ja vaaraa maanomistajille, joiden maiden ojien kautta vedet nyt kulkevat Vantaanjokeen.

Hulevedet ovat muuttaneet Rajalantien noron puroksi ja aiheuttaneet kovaa eroosiota. Maanomistajat ovat joutuneet uusimaan omalla kustannuksellaan ojarumpuja kovan virtauksen vuoksi. Kyseiseen noroon=puro ollaan hakemassa putkituslupaa 100 metrin matkalle joen rannasta ylöspäin, joka tulee aiheuttamaan yhä pahenevia tulvia. Sen vuoksi Karhunkorven hulevedet täytyy jatkossa käsitellä Karhunkorven teollisuusalueella kyseisillä tonteilla eikä johtaa vesiä Rajalantielle.

3. Karhunkorven teollisuusalueella pestään rekkoja suolahapolla ja painepesureilla avoimesti piha-alueilla. Siellä käsitellään myös öljyä. Ely-keskus ei ole tehnyt - tai ainakaan julkaissut- mitään tuloksia vesi- tai maanäytteistä tällä alueella, eikä myöskään kunta ole millään tavalla tutkinut niiden hulevesien laatua, jotka se nyt juoksuttaa yksityisten peltojen kautta Vantaanjokeen. Karhunkorven teollisuusalue on pohjavesialuetta ja niin ovat ne ojatkin, joita myöten vesi nyt juoksutetaan. Ympäristölain mukaan maaperän pilaaminen on kielletty ja näiden hulevesien juoksutus maatalousmaiden läpi rikkoo tätä lakia räikeästi. Pohjavedestä puhumattakaan. Käytännössä Karhunkorven saasteet imeytetään näihin ojiin, joita ympäröivät viljapellot. Kukaan ei myöskään ole tutkinut mitä aineita näihin peltoihin on hulevesien juoksutuksen vuoksi joutunut. Kyseinen vilja myydään ja siitä tehdään ihmisille ruokaa. Olisi mielenkiintoista tietää mitä pitoisuuksia näillä pelloilla kasvatetussa viljassa piilee.

Osayleiskaavatilaisuudessa Karhunkorven hulevesistä puhuttaessa kommentit kunnan puolelta olivat lähinnä, että se oli silloin ja silloin laki oli eri. Ymmärtääkseni lait toimivat siten, että lain vaatimaan tasoon tulee päästä ja sen edellytykset täyttää. Kunta on velvollinen huolehtimaan asemakaava-alueiden hulevesistä ja Karhunkorpi on asemakaava-aluetta. Jos laki ei velvoittaisi tekemään asioita takautuvasti niin silloin myöskään uusi laki haja-asutusalueen jätevesien käsittelystä ei velvoita niitä kiinteistöjä, jotka olivat olemassa ennen lain voimaan tuloa, tekemään mitään. Karhunkorven teollisuusalue on täynnä kiinteistöjä, jotka hulevesilain mukaan ovat velvollisia huolehtimaan oman tonttinsa hulevesistä. Jos lakia tulkitaan niin, etteivät ne ole, eivät myöskään muut kiinteistöt ole velvollisia huolehtimaan jätevesistään.

Karhunkorpeen tulee rakentaa viheralueita ja keräilyallas hulevesille, josta ne tarvittaessa hoidetaan muualle kuin yksityisten peltojen kautta Vantaanjokeen, koska a) ne aiheuttavat tulvia ja vahinkoa maanomistajille b) ne ovat saastunutta vettä ja pilaavat pohjavettä c) niitä juoksutetaan ilman maanomistajien lupaa d) ilman ympäristöviraston päätöstä. Karhunkorven teollisuusalueen hulevedet rikkovat räikeästi sekä vesilakia, ympäristönsuojelulakia, että maankäyttö- ja rakennuslakia. Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristölupa on oltava toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista, ja jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 § 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettun noron pilaantumista. Luvussa 4, 28 § sanotaan, että mm. betoniaseman ja betonituotetehtaan toimintaan on oltava ympäristölupa. Liekö tätäkään haettu? Kyseiset laitokset käyttävät öljyä betonimuoteissaan ja tähän liittyen öljyt myös löysivät tiensä naapurin

yksityiselle tontille. Kun kulkee Karhunkorvessa lenkillä, on helppo nähdä kummallisia erivärisiä nesteitä ojissa, josta ne väistämättä kulkeutuvat muiden hulevesien mukana viljapeltojen poikki Vantaanjokeen.

Vastine: Kaavaluonnoksen jälkeen Karhunkorven työpaikka-alueen laajentamisedellytyksiä on selvitetty tarkemmin mm. rakennettavuuden ja pohjaveden osalta. Selvitysten perusteella työpaikka-alueen laajentamiselle ei ole riittäviä edellytyksiä pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvien riskien vuoksi.

Yleiskaavalla ei voida suoraan velvoittaa alueen toimijoita hulevesijärjestelmien rakentamiseen tai parantamiseen asemakaavoitetulla alueella. Lain mukaiset velvollisuudet ja vastuut hulevesien hallinnasta ovat voimassa yleiskaavasta riippumatta.

Yleiskaavaratkaisu toteutuu Karhunkorven alueella ennen kaikkea asemakaavojen kautta, joissa voidaan esittää vaatimuksia hulevesien hallitsemiseksi. Yleiskaavassa Karhunkorpi on osoitettu työpaikka-alueeksi, joka on varattu pohjavesialueelle sopivalle yritystoiminnalle. Kaavan yleiset määräykset velvoittavat tarkempaa suunnittelua kiinnittämään huomiota hulevesien viivytykseen ja laadulliseen hallintaan sekä hallitsemaan hulevesiä niiden syntypaikoilla. Karhunkorpi myös sijoittuu pohjavesialueelle, jossa on erikseen mm. kielletty pohjaveden vaarantavien toimenpiteiden tekeminen sekä määrätty lämmitysöljyjen sijoittamisesta turvallisesti. Alueella on myös MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee mm. kaivamista ja tasoittamista. Näiden toimenpiteiden suorittaminen edellyttää siis lupaa.

Yleiskaava ei vaikuta toimintojen ympäristöluvanvaraisuuteen.

M8, kaavaluonnoksen tarkentaminen

Osayleiskaavaluonnosta tulisi korjata seuraavasti:

1. Hautausmaan pohjoispuolelle on osoitettu uusi kerrostalovaltainen asuinalue 'AK-2' tulisi säilyttää nykyisellään kaavoitetuksi pientaloalueeksi huomioiden alueeseen rajoittuva arvokas kulttuurihistoriallinen kirkko ja sen ympäristö. Maisemana tulisi säilyttää luonnonläheisempänä pienrakentamisena, jolloin kirkko edelleen korostuisi alueen kiintopisteenä – eikä jo toteutetut ja suunnitellut kerrostaloalueet. Lisäksi pientalovaltainen ympäristö mahdollistaisi huomattavasti suuremman yleisen puistoalueen säilyttämisen. Metsien ja muiden viheralueiden määrään vähenee huomattavasti keskustan tiivistyessä; viheralueiden riittävyys ei toteudu kirkon ympäristössä osayleiskaavaehdotuksessa. Melkein missään keskustan alueella ei ole enää metsäistä aluetta.
2. AK-1 aluetta Krannilan alueella ja tekonurmikentän ympäristössä tulisi tiivistää entisestään kerrostaloasumiseen. Nykyisellään Loutinpuiston ja urheilualueen välinen alue on täysin joutomaata ja sopimatonta mihinkään muuhun käyttötarkoitukseen, kuin tehokkaaseen kerrostaloasumiseen, jonka tukena on jo olemassa infra. Yleisesti Krannilan alueelle tulisi kaavoittaa lisää kerrostalotontteja, jotta alueella olisi muutakin vain omakotiasujia, jolloin demografinen väestötasapaino säilyisi ja 'kaupunkikuva' muuttoisi monimuotoisemmaksi. Liikunta- ja luontoarvojen lähellä tehokasta asumista tulisi lisätä.
3. Selvitysalue SE-5 Helsingintien varsi paloaseman kaakkoispuolella tulisi jatkosuunnittelussa kaavoittaa asuinalueeksi aivan kuten paloaseman pohjoispuolinen alue Mahlamäen- ja Helsingintien välissäkin on tehty. Tämä olisi selkeää keskusta-alueen asumisen tiivistämistä.
4. Yleisesti asumista tulisi tiivistää, ml. asuinkerrostaloja, toreenin pohjoispuolelle rajoittuen Rajamäentiehen, eikä keskelle metsää kauemmas keskustasta ja palveluista. Nyt kaavoittamisessa sijainnin ja osin sisällön focus on pielessä.

Vastine: Kaavaehdotuksessa kirkon takainen alue on osoitettu kerrostalovaltaisen alueen sijaan tehokkuudeltaan alhaisemmaksi, kerros- ja rivitalovaltaiseksi alueeksi. Alueen yhdyskuntarakenteellinen sijainti perustelee pientaloja tehokkaamman rakentamisen. Alueella on voimassa asemakaava, jossa alue on osoitettu pientalo- sekä puistoalueeksi.

Yleiskaava on ohjeena, mikäli alueen asemakaavaa muutetaan. Tällöin alueellekin ulottuva Kirkonmäen arvokas kulttuuriympäristö tulee huomioida asemakaavoituksessa. Kaavaehdotus vähentänee metsän ja viheralueen määrää keskustan-alueella hienoisesti.

Valtaosa näistä muuttuvista alueista on kuitenkin jo nykyisellään asemakaavoitettu asuin- tai työpaikkakäyttöön.

Rajamäentien itäpuolinen alue Toreenin luoteispuolella on osoitettu kaavaehdotuksessa tehokkaampaan rakentamiseen kuin Heinojan muut uudet asumisen alueet sen yhdyskuntarakenteellisesta sijainnista johtuen.

Helsingintien ja Perttulantien luoteiskulma on osoitettu kaavaehdotuksessa keskustatoimintojen alueeksi, jonne on mahdollista osoittaa asemakaavassa tiivistä rakentamista. Krannilan ja nykyisen urheilualueen väliseltä alueelta on varattu tilaa urheilupuiston laajentamiselle, mutta kaava mahdollistaa myös palveluiden sijoittamisen alueelle.

Paloaseman kaakkoispuolinen alue on jatkoselvitysten perusteella osoitettu kaavaehdotuksessa keskustatoimintojen alueeksi, joka mahdollistaa alueen osoittamisen asemakaavassa myös asumiseen.

M9, Tilan kehittäminen

Tilan maanomistajana haluan lausua mielipiteeni Nurmijärven Kirkonkylän osayleiskaavan luonnoksesta. Liitän mukaan myös mielipiteen Palojoen osayleiskaavan osalta.

1 TAUSTAA

Nurmijärven koko kunnan alueelle on aikoinaan laadittu oikeusvaikutuksen yleiskaava, joka on hyväksytty 22.2.1989. Yleiskaavaa on uusittu (oikeusvaikutteisina) osayleiskaavoina, joista on hyväksytty mm. Kirkonkylän osayleiskaava ja Palojoen kyläosayleiskaava. Uusiminen jatkuu osa-alueittain ja valmisteilla on kahden osayleiskaavan laatiminen, joista Kirkonkylän osayleiskaava on luonnoksena nähtävillä 4.4.2019 - 24.5.2019. Palojoen osayleiskaavan luonnos on ollut nähtävillä talvella 2017.

Omistamani tila ei sisälly kumpaankaan em. jo hyväksytyyn osayleiskaavaan eli Kirkonkylän osayleiskaavaan ja Palojoen kyläosayleiskaavaan. Maitani koskee siten Nurmijärven koko kunnan oikeusvaikutuksen yleiskaava. Kirkonkylän osayleiskaavaluonnoksen selostuksen mukaan "koko kunnan yleiskaava on vanhentunut" (s. 6). Yleiskaava ei enää täytä maitteni järkevän käytön ohjaamisen vaatimusta.

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun nimissä on ensiarvoisen tärkeää saada maitani koskemaan 2100-lukua edustava (osa)yleiskaava, joka turvaa mahdollisuuden edistää maitteni käyttöä esim. työpaikkarakentamiseen.

Perusteluna maitteni käytölle työpaikkarakentamiselle on tilan sijainti erinomaisesti kuntarakenteessa: maat sijaitsevat kirkonkylän vaikutuspiirissä ja valtatie 3:n läheisyydessä. Tilalta on erittäin hyvät liikenneyhteydet, useampaan liittymään, sekä paikalliseen että seudulliseen - kuin myös valtakunnalliseen tieverkkoon. Valtatie 3:n läheisyys tarkoittaa toisaalta myös maantieliikenteen aiheuttamia meluhaittoja. Naapurin kaadettua vt3:n varresta suojavyöhykkeenä toimineen puuston, myös maantieliikenteen aiheuttamat pienhiukkaset pääsevät leviämään esteettä tilan länsiosaan.

1 Kirkonkylän osayleiskaavaluonnos

Vaikka omistamani tila ei sisälly nähtävillä olevaan osayleiskaavaluonnokseen, haluan osallisena lausua mielipiteeni suunnitelmasta. Mainittakoon, että tila sisältyi alustavaan suunnitelmaan.

Maakuntakaava ohjaa myös Kirkonkylän osayleiskaavan laadintaa. Kuitenkin luonnoksessa on jo esitetty poikkeamista maakuntakaavan taajamarajauksesta sijoittamalla työpaikka-alueita vt 3:n varteen maakuntakaavaa laajemmin. Siten on myös kunnan harkinnassa varautua työpaikka-alueisiin luonnosta laajemmin. Kuntastrategian mukaan "Nurmijärven elinvoima perustuu sen vetovoimaan ja kasvuun sekä asukkaiden ja yritysten tyytyväisyyteen" (osayleiskaavan selostus s. 46). Vaikutusten arvioinnin osiossa ei ole kuitenkaan arvioitu, riittävätkö osayleiskaavaluonnoksen työpaikka-alueet turvaamaan elinkeinoelämän tulevaisuuden tarpeet ja jos niin kuinka pitkälle tulevaisuuteen. Nurmijärven Yrittäjät Ry:n mukaan työpaikkatonteista on iso puute eli niitä ei ole.

Asukkaiden tavoitteissa ei ole otettu kantaa työpaikkojen rakentamiseen Kirkonkylään. Sen sijaan nykyinen keskustarakenne halutaan säilyttää nykyisen kaltaisena. Jo sen tavoitteen täyttyminen puoltaa logistiikka- ja teollisuustyöpaikkojen sijoittamista taajaman reunalle. Miten Kehä 4:n liikennevirrat tulevat vaikuttamaan Kirkonkylään ei ole arvioitu. Parhaiten työpaikkojen raskas liikenne ohjataan seudulliseen verkkoon maankäytöllisin ratkaisuin.

Kuntastrategia korostaa monella tavalla yritysten merkitystä kunnalle: uudet yritykset ovat tervetulleita, kunnan vetonauloiksi todetaan vahva yrityskeskittymäalue ja nopeat liikenneyhteydet jne.

Nurmijärvi - positiivinen ilmiö -kohdassa korostetaan "kasvatamme työpaikkojen määrää parantamalla jo toimivien yritysten toimintamahdollisuuksia ja avaamalla sijoittuvien yritysten tarpeisiin uusia yritysalueita". Mitoitusta ei aluevarauksille ole avattu. Eri tyyppisen liikennemelun vuoksi asumista ei voida tuoda vt 3:n itäreunaan, jolloin alue on sijaintinsa vuoksi potentiaalista työpaikkojen keskittymän aluetta. Huomauttamani alue on luonteva jatke etelään nykyiselle työpaikka-alueelle. Alue oli myös alustavassa suunnitelmassa mukana kirkonkylän suunnitelmassa.

Sen sijaan Kirkonkylän osayleiskaavaluonnoksen seveso-vaikutuspiiristä puolet jää suunnittelualan ulkopuolelle. Jotta seveso-merkinnällä olisi oikeusvaikutteista merkitystä, sen koko vaikutuspiiri tulee sisällyttää osayleiskaavan alueeseen. Tällöin voidaan laajemminkin arvioida uudestaan itäpuolen maankäyttöä.

Selostuksesta ei ilmene, mikä on osayleiskaavan tavoitevuosi. Kehityskuva on ajoitettu vuodelle 2040. Entä suunnittelu? Riittävätkö esim. työpaikka- ja teollisuusvarannot mihin vuoteen? Kun Vantaa ei enää ota vastaan logistiikkayrityksiä, ne etsivät sijoituspaikkaa kehyskunnista. Onko tähän varauduttu? Viittaa Nurmijärven Yrittäjät Ry:n puheenjohtajan lausuntoon Nurmijärven Uutiset -lehdessä, jossa yhtään vapaata yritystonttia ei kunnassa ole!

YHTEENVETO

Kirkonkylän osayleiskaavan rajausta tulee laajentaa sisältämään mm. koko seveso-konsultointialueen ja osoittaa työpaikkatoimintoja myös valtatie 3:n itäisivustalle. Tila liittyy sijaintinsa vuoksi luontevimmin Kirkonkylän kehittämisalueeksi. Toivon, että rajausta voidaan palauttaa alkuperäisen suunnitelman mukaiseksi ja osoittaa sille myös työpaikkarakentamisoikeutta.

Vastine: Mielipiteen esittäjän kiinteistö sijoittuu Palojoen yleiskaava-alueelle. Alueen maankäyttö ratkaistaan Palojoen yleiskaavassa.

Kaavaehdotuksessa on osoitettu työpaikka-alueita VT-3 varteen Ilvesvuoressa, Karhunkorvessa sekä Härkähaanmäen eteläosissa. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa alueet on osoitettu työpaikka-alueiksi tai taajamatoimintojen alueiksi huomioiden maakuntakaavan esitystarkkuus.

Kaavaehdotuksen mitoituksen mukaan kaava mahdollistaa 2000 – 3000 työpaikan sijoittumisen suunnittelualueelle. Kaavan mahdollistama työpaikkamitoitus riittänee seuraaviksi vuosikymmeniksi, sillä koko kunnan työpaikkamäärä on kasvanut viimeisten kymmenen vuoden aikana reilulla 1000 työpaikalla. Kunnan vetovoimaisimmat työpaikka-alueet sijaitsevat VT3 -käytävässä ja alueelta on syytä etsiä työpaikkarakentamisen mahdollisuuksia jatkossakin, myös Kirkonkylän osayleiskaava-alueen ulkopuolelta.

Kaavan mahdollistaman työpaikkamäärän kasvun liikenteellisiä vaikutuksia on arvioitu Nurmijärven kirkonkylän ja Rajamäen liikenneselvityksessä ja Ilvesvuori pohjoisen asemakaavoituksen yhteydessä. Molemmissa selvityksissä on todettu, että alueen nykyinen liikenneverkko riittää kasvaneen liikenteen tarpeisiin pienin parannuksin. Liikenne-ennusteiden pohjana käytetään seudullista liikennemallia.

Seveso-laitosten konsultointivyöhykkeiden koko ei riipu yleiskaavasta vaan alueella harjoitettavan toiminnan luonteesta. Seveso-vyöhykkeet päivittyvät yleiskaavaa tiheämmin, minkä johdosta konsultointivyöhykettä ei ole esitetty kaavaluonnoksessa.

M10, maisemointi Valkojan vedenottamoalueella

Voiko em. alueen maisemointi jossain vaiheessa tulla kyseeseen?

Kiinteistö sijaitsee Valkojan vedenottamoalueella, jatkossa ilmeisesti vedenotto on siirtymässä Teilinummen tekopohjavesialueelle. Onko tälle suunniteltu jo jotain ajankohtaa?

Olisiko tämän jälkeen kiinteistölleni mahdollista hakea maisemointilupaa?

Vastine: Maisemoinnin mahdollisuus ja tarvittavat luvat eivät riipu ainoastaan yleiskaavasta.

Mielipiteessä nimetty kiinteistö sijaitsee Raalantien ja Hämeenlinnanväyän välissä. Yleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jonka mukaisesti aluetta voidaan käyttää. Mielipiteestä ei käy ilmi mitä maisemoinnilla tässä yhteydessä tarkoitetaan. Alue sijaitsee pohjavesialueella sekä vedenottamon suojavyöhykkeellä, jossa pohjaveden määrää tai laatua vaarantavat toimenpiteet on kielletty. Alueelle on kaavassa esitetty toimenpiderajoitus, joka asettaa mm. maan kaivamisen ja täytöt luvanvaraiseksi. Riippuen siitä mitä maisemointi tarkoittaa, voi toiminta vaatia myös esimerkiksi ympäristölupaa.

Riippumatta kaavaratkaisuista, aluetta koskee vedenottamon suojavyöhykettä koskeva vesioikeuden päätös, jonka mukaisesti suoja-alueella ei saa suorittaa sellaista toimintaa, jonka johdosta veden laatuun haitallisesti vaikuttavaa ainetta voi päästä pohjaveteen tai joka vahingollisella tavalla voi huonontaa ottamosta saatavan veden laatua. Valkojan vedenottamoa tarvitaan myös jatkossa, sillä kunnan väestömäärän ennustetaan kasvavan jatkossakin.

M11, Karhunkorven työpaikka-alueen laajentaminen

Omistan tilan Kilpeläntiellä, jossa toimii tällä hetkellä yrityksiä. Tilalla on yhteistä rajaa Karhunkorven teollisuusalueella toimivien yritysten kanssa, joilla olisi tarvetta laajentua tilan suuntaan. Laajentumistarpeita on käsitelty ja olen saanut vastauksen, että Kirkonkylän osayleiskaavassa määritetään alueen maankäyttö.

Lisäksi on tullut kysely kolmannen yrityksen kautta lisävarastoalueesta n. 3 – 5 hehtaaria, josta on käyty neuvonpitoa.

Karhunkorven teollisuusalueella on tällä hetkellä tilanne, että tilaa tarvitsevat yritykset varastoivat tuotteitaan ympäri Karhunkorven teollisuusaluetta.

Pyydän, että Kirkonkylän osayleiskaavan maankäyttöä määrittäessä Karhunkorven teollisuusalueen laajentuminen huomioitaisiin Kilpeläntien suuntaan ja mahdollistettaisiin jo toimivien yritysten laajenemismahdollisuudet Kilpeläntien suuntaan ja varmistettaisiin jo olemassa olevien työpaikkojen säilyminen ja tulevat lisätyöpaikat.

Vastine: Yleiskaavaluonnoksen jälkeen Karhunkorven työpaikka-alueen laajentamisedellytyksiä itään on selvitetty tarkemmin mm. rakennettavuuden ja pohjaveden osalta. Selvitysten perusteella työpaikka-alueen laajentamiselle ei ole riittäviä edellytyksiä pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvien riskien vuoksi. Tästä syystä kaavaehdotuksessa yleiskaavaluonnoksen SE-3-alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

M12, Härkähaanmäki

Kommentteina liittyen Ojakkalantien ja vanhan kolmostien väliseen aluesuunnitteluun mielipiteenäni ilmaisisin, että asukkaat ketkä asuvat Ojakkalantien varrella suosittelisimme, että ko. alue kaavoitettaisiin asuinrakentamiseen. Teollisuusrakentaminen toisi meluhaittoja ja runsasta liikennettä alueelle.

Ojakkalantie on jo nyt vilkkaasti liikennöity tie ja vaarallinen varsinkin ajatellen pyöräilijöitä ja jalankulkijoita. Piennaralueet puuttuvat täysin.

Luontonäkökohdista ajatellen Härkämäki on eteläsuomen korkeimpia paikkoja, ellei korkein > 90 m merenpinnasta. Vastapäätä Jussinmäkeä Härkämäen puolella on runsas lähdealue mikä ei koskaan kuivu edes kuivina kesinä.

Kunnantalon vastaanottotiskin edessä olevalla pöydällä oli monistenippu missä Härkämäki oli tärkeä luontokohde ja ko. kokouksessa sitä ajateltiin kaavoitettavaksi rakentamiseen. Minusta tässä on selvä ristiriita.

Vastine: Nurmijärven työpaikkamäärä on kasvanut keskimäärin noin sadalla työpaikalla vuodessa. Kaavatyön tavoitteena on turvata kasvumahdollisuudet myös jatkossa. Valtatien 3 liittymien lähialueet ovat kunnan vetovoimaisimpia työpaikka-alueita, minkä johdosta alueelta on etsitty uusia työpaikkarakentamisen potentiaaleja.

Yleiskaavaluonnoksen SE-7-alue, joka sijaitsee Ojakkalantien ja Hämeenlinnantien välissä, on kaavaehdotuksessa osoitettu asumisen reservialueeksi ja työpaikkatoiminnoille. Työpaikka-aluevaraus on sijoitettu alueen eteläosaan Härkähaanmäen ja Vahterinmäen eteläpuolelle, jotta työpaikkarakentamisella ei olisi maisemavaikutuksia Kirkonkylän suuntaan. Asuinalueen läheisyys asettaa jatkosuunnittelussa rajoitteita alueella sallittaville toiminnoille. Nykyisellään alle 500 metrin päässä suunnitellusta työpaikka-alueesta sijaitsee noin kymmenen asuinrakennusta.

Työpaikka- ja asuinalueen liikennettä varten on tarpeen rakentaa uusi kokoojakatu Ojakkalantien itäpuolelle. Tämän yhteydessä Ojakkalantie olisi mahdollisuus muuttaa kevyen liikenteen väyläksi, jollaiseksi se kaavaehdotuksessa on osoitettu.

Alueen luontoarvot on kartoitettu tarkemmin erillisessä luontoselvityksessä kesällä 2019, ja havaitut arvot (Pukkilan kallioketo, Härkähaanmäen suo, Pirunkallion jyrkäne) on merkitty kaavakartalle. Alueelta ei selvityksessä löydetty luonnontilaisia lähteitä tai lähteikköjä. Alueiden sisäinen viherrakenne tarkentuu asemakaavavaiheessa.

M13, Karhunkorven työpaikka-alueen hulevedet

Tonttimme on Vantaanjoen osayleiskaavan alueella, mutta pihamme rajoittuu Rajalantien noroon (tai oikeammin jo puro nykyisin), jota pitkin Karhunkorven työpaikka-alueen hulevesiä johdetaan Vantaanjokeen. Hulevesien myötä pieni noro on laajentunut usean metrin levyiseksi ja parin metrin syvyiseksi rotkopuroksi. Pihastamme ja vastapäiseltä pellolta on sortunut savimaata noroon vieden mennessään meiltä pensaita ja jopa puita.

Vaikka norossa virtaa vettä jatkuvasti nykyisin, niin suurimman eroosion aiheuttaa sateiden jälkeinen runsas vesimäärä, ukkosmyrskyn jälkeen olemme menettäneet kertaalleen ojarumpumme.

Mielestämme Karhunkorven työpaikka-alueen hulevesille on kehitettävä jonkinlainen viivytys/hidastusratkaisu, jotta savimaan eroosiota voi vähentää. Toiseksi huleveden laatu arveluttaa, outo väri ja paha haju näkyvät ja tuntuvat ajoittain.

Vastine: Yleiskaavalla ei voida suoraan velvoittaa hulevesijärjestelmän rakentamiseen tai parantamiseen asemakaavoitetulla alueella, jollainen Karhunkorven työpaikka-alue on.

Yleiskaavaratkaisu toteutuu Karhunkorven alueella ennen kaikkea asemakaavojen kautta, joiden laatimista yleiskaava ohjaa. Osayleiskaavan yleisiä määräyksiä on tarkennettu hulevesien osalta, ja ne velvoittavat kiinnittämään erityistä huomiota hulevesien viivytykseen ja laadulliseen hallintaan asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa.

Lain mukaiset velvollisuudet ja vastuut hulevesien hallinnasta ovat voimassa yleiskaavasta riippumatta.

M14, tilan kehittäminen

Omistamme tilan, jonka pinta-ala on n. 2 hehtaaria. Tila on metsämaata eikä tilalla ole rakennuksia eikä rakennusoikeutta. Tila jakautuu tien 130 molemmille puolille.

Alueen kehittämisen vuoksi toivomme, että tilalle saataisiin joko kokonaan tai osittain työpaikka-alueen kaava, kuten viereisillä tiloilla ja tonteilla tai vaihtoehtoisesti asuinrakentamiseen soveltuva kaava.

Tulemme ottamaan ympäristöarvot huomioon alueen kehittämisessä riippumatta siitä, mikä kaava tilalla on.

Vastine: Mielipiteen esittäjien kiinteistö sijaitsee Valkojan pohjavesialueella, Pellonperän vedenottamon läheisyydessä. Kiinteistö on osittain Valkojan vedenottamon kaukusuojavyöhykettä ja Pellonperän vedenottamon lähisuojavyöhykettä. Kiinteistö sijoittuu myös eroosioherkän Kissanojan valuma-alueelle, jonka alue on hyvin pitkälti jo rakennettu tai muussa kuin luonnontilassa. Alueen läpi kulkee myös viheryhteystarve.

Aluetta ei ole kaavaehdotuksessa osoitettu uudeksi työpaikka-alueeksi, koska siitä voisi aiheutua riskejä erityisesti pohjavedelle. Samoista syistä yhdyskuntarakenteen voimakkaalle laajentamiselle ja alueen osoittamiseksi asumiseen ei ole edellytyksiä. Rakentaminen maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla on jatkossakin mahdollista, mikäli rakentamisen edellytykset täyttyvät.

M15, rakennettu kulttuuriympäristö

Aleksis Kiven tie 11 on merkitty säilytettäväksi kohteeksi rakennusperintö selvityksessä.

Se on kuitenkin jäänyt osayleiskaavaluonnoksesta pois. Se on osa maakunnallisesti arvokasta Tuusula-Vihti maantien Nurmjärven raittia. Rakennus olisi siis säilytettävä myös tulevaisuudessa.

Arvokas perinneraitti Aleksis Kiven tien sekä Pratikankujan osalta olisi tuotava esiin niin että alueella mahdollisuus säilyttää omaleimaisen kerroksellisuutensa sekä mahdollistaa nykyistä ja tulevaa toimintaa. Kyseessä oleva alue olisi liitettävä C4 alueeseen tai oman merkinnän alle. Pienkerrostalo alue?

C4 alueeseen voisi harkita myös kunnantalon paikoituksen mukaan ottamista.

Vastine: Nurmijärven kirkonkylän rakennusperintöselvityksessä on kartoitettu kirkonkylän alueen rakennusperintöarvoiltaan merkittävimmät kohteet asiantuntijatyönä. Selvityksessä on arvioitu rakennusten arvoa paikallishistorian, maiseman, arkkitehtuurin, edustavuuden ja ympäristön näkökulmasta. Selvitykseen on valittu näillä perusteilla edustavimmat ja merkittävimmät rakennukset. Aleksis Kiven tie 11 sijaitsee kirkonkylän paikallishistorian kannalta tärkeässä ympäristössä vanhan kylänraitin varrella, mutta itsenäisenä rakennuksena sitä ei ole arvioitu erityisen arvokkaaksi.

Kaavaehdotuksessa kiinteistön alue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C-4), johon kuuluu myös kunnantalo pysäköintialueineen. Historiallisen kyläkeskustan miljöön säilyttämiseksi on kaavassa annettu määräys huomioida alueella säilyneet historialliset ominaispiirteet alueen kehittämisessä. Kehittämisessä tulee edistää alueen historiallisen mittakaavan, katumiljöön ja rakennuskannan arvojen säilymistä.

Vanhan kylänraitin rakennusperintöön ja paikallishistoriaan liittyvät arvot on tunnistettu myös kaavatyön yhteydessä laadituissa Kirkonkylän täydennysrakentamisperiaatteissa, jotka osaltaan ohjaavat vanhan kylänraittimiljöön ominaispiirteiden säilyttämiseen.

M16, suojeltava rakennus

Alle 50-vuotias omakotitalomme on laitettu rakennusperintökohteisiin luokkaan 1.

Niistä seuraavien sanktioiden ja omaisuusarvon kohtuuttoman putoamisen johdosta (mm. suojelun uhka) haluamme, että talomme poistetaan luonnoksen listalta. Jos se ei jostain oudosta syystä Luonnoksessa käy, niin vähintäänkin Luokka 2 on oikeampi, kuten muutamilla lähinaapuruston taloilla.

On täysin epäoikeudenmukaista asettaa tällaisia rasitteita joillekin asunnoille. Niitä joudutaan lähiaikoina myymään terveys - ym syistä, ja tietäen miten vaikeata 1970-luvun talojen myynti on ilman keksittyjäkin rasitteita lähes toivotonta, tai pitkällä myyntiajoilla ja polkuhintaan. Talomme kaltaisia on suur-Helsingin alueella lähikuntineen satoja, joten mistään "arvokkaasta" ei kannata puhua, vaan myymään joudutaan alennettuihin hintoihin.

Yleisesti ottaen luonnos vaikuttaa hyvin kootulta ja kattavalta, mutta Perustuslain takaamaa yksityisomaisuuden suojaa on kunnioitettava, ja se on huomioitava.

Vastine: Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön vaaliminen.

Kirkonkylän keskustan rakennusperintöselvitys on asiantuntijatyönä laadittu kaavan taustaselvitys. Selvityksessä on perusteet kunkin kohteen arvotukselle ja luokitukselle. Selvityksessä luetellut kohteet ovat arvokkaita erityisesti Nurmijärven kirkonkylän rakennusperinnön kannalta, eikä tähän vaikuta rakennuksen ikä tai se, kuinka paljon samankaltaisia rakennuksia rakennettu lähikuntiin. Se, kuuluuko rakennus selvityksessä luokkaan 1 vai 2, ei vaikuta rakennuksen kaavamerkintään.

Rakennus on osa rakennusperintöselvityksessä arvokkaaksi arvioitua Puontilanmäen pientaloaluetta. Tämän lisäksi itse rakennus on samassa selvityksessä arvioitu erityisen arvokkaaksi (luokka 1). Kaikki kirkonkylän keskustan rakennusperintöselvityksessä merkittäviksi kohteiksi arvioidut rakennukset asemakaavoitetulla alueella on osoitettu kaavassa samalla merkinnällä ja määräyksellä sr-6. Merkintä on sama kummallekin rakennusperintöselvityksen luokalle.

Kaavamääräyksen mukaisesti suojelutarve selvitetään asemakaavoituksen yhteydessä. Alue on asemakaavoitettu, joten yleiskaava on ohjeena, mikäli asemakaavaa muutetaan. Rakennetun ympäristön arvoja tämä ei kuitenkaan muuta.

M17, Härkähaanmäki

Sain tiedon tontinomistajana, että uutta kaavoitusta suunnitellaan Ojakkalantien ja vanhan kolmostien väliin. Kuulin myös, että suunnitteilla olisi mahdollisesti teollisuusalueen rakentaminen tuolle välialueelle ns. Ilvesvuoren jatkaminen. Tätä en tule kannattamaan missään tapauksessa. Se laskisi mm. alueen asuntojen arvoa oleellisesti, koska teollisuusrakentaminen tekisi Kirkonkylän keskustan läheisyydestä epämiellyttävän asuinalueen.

Jos tuolle Ojakkalantien ja vanhan kolmostien väliin tulee kuitenkin rakentaa, vaihtoehtona tulisi olla vain ja ainoastaan uutta asuinalueetta. Se on lokaatioltaan ihanteellinen asuinalueeksi juurikin keskustan ja palveluiden läheisyyden vuoksi ja houkuttelisi tällöin uusia asukkaita kuntaan. Lisäksi moottoritiele kätevä yhteys nimenomaan houkuttelee pääkaupunkiseudulle liikkuvia perheitä. Käsittäakseni kunnan toiveet ovatkin saada väestöä kasvuun?

Tällöin hyvien yhteyksien ja viihtyisien asuinalueiden lisääminen on oleellista ei niiden karsiminen teollisuudella. Se laskee jo olemassa olevien asuinalueiden arvoa ja asuinmukavuutta sekä estää niitä toivottuja uusia asukkaita edes harkitsemista muuttamista Nurmijärven Kirkonkylälle.

Tulen täten suosimaan Ojakkalantien läheisyyteen vain ja ainoastaan asuinalueiden lisäämistä, jos jotain pitää rakentaa. Teollisuutta muille alueille, jotka eivät vie kunnan mahdollisuuksia kasvaa viihtyisänä ja muuttokelpoisena ja aiheuta ihmiskatoa kunnassa.

Vastine: Nurmijärven työpaikkamäärä on kasvanut keskimäärin noin sadalla työpaikalla vuodessa. Kaavatyön tavoitteena on turvata kasvumahdollisuudet myös jatkossa. Valtatien 3 liittymien lähialueet ovat kunnan vetovoimaisimpia työpaikka-alueita, minkä johdosta alueelta on etsitty uusia työpaikkarakentamisen potentiaaleja.

Yleiskaavaluonnoksen SE-7-alue, joka sijaitsee Ojakkalantien ja Hämeenlinnantien välissä, on kaavaehdotuksessa osoitettu asumisen reservialueeksi ja työpaikkatoiminnoille. Työpaikka-aluevaraus on sijoitettu alueen eteläosaan Härkähaanmäen ja Vahterinmäen eteläpuolelle, jotta työpaikkarakentamisella ei olisi maisemavaikutuksia Kirkonkylän suuntaan. Asuinalueen läheisyys asettaa jatkosuunnittelussa rajoitteita alueella sallittaville toiminnoille. Nykyisellään alle 500 metrin päässä suunnitellusta työpaikka-alueesta sijaitsee noin kymmenen asuinrakennusta.

Työpaikka- ja asuinalueen liikennettä varten on tarpeen rakentaa uusi kokoojakuu Ojakkalantien itäpuolelle. Tämän yhteydessä Ojakkalantie olisi mahdollista muuttaa kevyen liikenteen väyläksi, jollaiseksi se kaavaehdotuksessa on osoitettu.

M18, kiinteistön kehittäminen

Vastustamme sitä, että kiinteistömme alue on merkitty maatalousmaaksi eikä esim. tonttimaaksi tai teollisuusalueeksi, joihin alue rajoittuu.

Vastine: Kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee Valkoijan vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Pohjaveden laadun varmistamiseksi ei kaavassa ole osoitettu uusia työpaikkavarauksia pohjavesialueille. Pohjavesialueille on lisäksi annettu useita vedenlaadun varmistamiseen tähtääviä kaavamääräyksiä. Taajama-alueen laajentaminen ja alueen osoittaminen asumiseen ei ole perusteltua alueen yhdyskuntarakenteellisesta sijainnista johtuen. Em. syistä kiinteistön alue on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousalueeksi.

M19, rakennusperintö

Raalantien ojat ovat ummessa (ojarummut ummessa, 1/3 auki) liikennevaloristeyksestä Rajamäentien-Perttulantie-risteyksestä Raalaan asti.

Tilaamme ei ole rakennusperintökohteena, vaikka talo hirsirunkoinen, rakennusvuosi -25, lisäosa -65. Ihmettelen kun ei ole mitään kyselyä ollut asiantuntijoilta eikä ole rakennusperintöluettelossa?

Vastine: Ojarumpujen huolto tai uusiminen ei ole yleiskaavalla ratkaistava asia.

Nurmijärven rakennusperintöselvitys on laadittu asiantuntijatyönä. Selvityksessä on tarkasteltu ennen vuotta 1970-rakennettuja kohteita ja määritetty rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai ympäristöarvojen perusteella arvokkaat kohteet. Tilaa ei ole selvityksessä arvioitu erityisen arvokkaaksi.

M20, maatalousalueen kaavamerkinnot ja -määräykset

Noin kahden kilometrin päässä Kirkonkylän keskustasta sijaitsevaa peltoaluetta, joka sijaitsee fyysisesti Perttulantien ja Taipaleentien välissä esitämme muutettavaksi maatalousalueeksi (MT-5). Vaikka alue ei olekaan kuivatun järven pohja-aluetta on se kuitenkin ikivanhaa merenpohja-aluetta.

Avoin herkkä viljelymaisema muodostaa eheän ja yhtenäisen arvokkaan maisema-alueen ja sillä on erityistä merkitystä juuri maiseman kannalta. Maankäyttö tai rakentaminen tällaiselle maisemakuvaltaan avoimelle herkälle alueelle aiheuttaa maisemakuvan rikkoutumisen tai eriateisen häiriön maisemaan. Näitä vaurioita ei pysty korjaamaan.

Maanviljelyelinkeinon mahdollistaminen/jatkuminen tulee turvan tiukoin yleiskaavamerkinnoin ja -määräyksiin. Maisema-alueen peltojen viljelyä on tärkeää jatkaa. Voimme vaikuttaa yhdessä myös siihen, että tulevat sukupolvet pääsevät nauttimaan hienosta Nurmijärveläisestä elinvoimaisesta maaseudun maisemasta, jossa tuotetaan puhdasta ruokaa.

Peltomaa EI OLE rakennusmaata! Tulevaisuuden ennustaminen on vaikeaa, mutta esim. ilmastonmuutoksen uhkan vuoksi peltomaasta voi tulla tonttimaatakin arvokkaampaa.

Omakotiasutukselle voidaan suunnitella AP-alueita, jolloin asutus keskittyy tietyille alueille tai ohjata suoraan asemakaavan omakotialueille. Maaseudun idylli rikkoontuu, mikäli asutus on liian tiheää.

Osayleiskaavan M-10/maa- ja metsätalousvaltaisella alueella rakennuspaikan vähimmäiskoko 5000 m² on aivan liian pieni vaan sen tulee olla vähintään 20 000 m². Nurmijärven kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys myös tukee tätä vaatimusta. Ei ole tarkoituksenmukaista perustaa viljelypelloille tällaisia pieniä "postimerkkintontteja" omakotiasujille.

Vastine: Mielipiteessä esitetty alue Luhtajokilaaksossa on Kirkonkylän osayleiskaavan maisemaselvityksessä tunnistettu paikallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Kaavaehdotuksessa alue on varattu maa- ja metsätaloukseen, jota koskee myös ma-7 osa-aluemerkintä (maisemallisesti arvokas alueen osa), joka ohjaa alueen säilyttämiseen avoimena. Alueen kaavamääräys ohjaa sijoittamaan rakentamisen siten, että avoimet peltoalueet säilyvät avoimina.

Yleiskaava on luonteeltaan mahdollistava. Maatalousalueita, jotka ovat paikallisesti arvokkaita maisema-alueita, ei ole kaavaehdotuksessa osoitettu maatalousalueeksi tai annettu tiukkoja suojelumääräyksiä, jotta kaava olisi kohtuullinen maanomistajille.

Kirkonkylän osayleiskaava on myös luonteeltaan taajama-alueen kaava ja sen pääasiallisena tavoitteena on Kirkonkylän taajaman kasvun mahdollistaminen osoittamalla uusia asuin- ja työpaikka-alueita taajamaan tai sen välittömään läheisyyteen. Kaavassa ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa rakentamismahdollisuuksia suunnitelmallisesti asemakaavoitettavien alueiden ulkopuolelle. Rakennuspaikan vähimmäiskoon vaatimus ei tarkoita, että rakentaminen olisi mahdollista jokaisella 5000 neliömetrin alueella maa- ja metsätalousalueella. Rakentamisen rajoittaminen tai rakennuspaikan koon vähimmäiskoon nostaminen todella korkeaksi ei puolestaan varmistaisi maanomistajien tasapuolista kohtelua.

Kaavaratkaisu mahdollistaa maatalouden harjoittamisen jatkumisen mielipiteessä esitetyllä alueella ja vaalii alueen maisemallisia arvoja ohjaten sijoittamaan rakentamisen siten että avoimet peltoalueet säilyvät avoimina.

M21, kiinteistön kehittäminen

Tilan maat eivät ole Valkoijan vedenottamon suoja-alueita. Maat on tarkoitettu asutukselle. Sähkölinjan varaus tulee tehdä pohjoisen puolelle.

Vastine: Kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee Valkoijan vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Pohjaveden laadun varmistamiseksi ei kaavassa ole osoitettu uusia rakentamisen varauksia pohjavesialueille. Pohjavesialueille on lisäksi annettu useita vedenlaadun varmistamiseen tähtäviä kaavamääräyksiä. Taajama-alueen laajentaminen ja alueen osoittaminen asumiseen ei ole perusteltua alueen yhdyskuntarakenteellisesta sijainnista johtuen. Em. syistä kiinteistön alue on osoitettu kaavassa maa- ja metsätalousalueeksi.

Nurmijärven sähkö on siirtämässä voimalinjojaan Fingridin sähköpylväistä omiin pylväisiin välillä Lautala-Nurmijärvi. Voimalinjan ja uusien pylväiden sijoittamista on tutkittu esisuunnitelmassa, jossa uudet pylväät on sijoitettu pääosin nykyisen linjan eteläpuolelle. Kaksien pylväiden sijoittaminen ei kaikissa paikoissa ole mahdollista ja joissain kohdissa uudet pylväät on mahdollista sijoittaa vain toiselle puolelle joko tilanpuutteen tai sähköteknisten seikkojen takia. Yleiskaavassa on osoitettu esisuunnitelman mukainen linjaus.

Yleiskaava ei estä linjan sijoittamista nykyisen voimalinjan pohjoispuolelle.

M22, Härkähaanmäki

Osayleiskaavassa oli suunnitteilla Hämeenlinnantien ja Ojakkalantien välinen metsäalue:

- Asuinalueeksi
- Tai teollisuusalueeksi Ilvesvuoren laajennus

En puolla minkäänlaista rakentamista tälle alueelle.

Vastine: Yleiskaavaluonnoksen SE-7-alue, joka sijaitsee Ojakkalantien ja Hämeenlinnantien välissä, on kaavaehdotuksessa osoitettu asumisen reservialueeksi ja työpaikkatoiminnoille. Työpaikka-aluevaraus on sijoitettu alueen eteläosaan Härkähaanmäen ja Vahterinmäen eteläpuolelle, jotta työpaikkarakentamisella ei olisi maisemavaikutuksia Kirkonkylän suuntaan. Asuinalueen läheisyys asettaa jatkosuunnittelussa rajoitteita alueella sallittaville toiminnoille. Nykyisellään alle 500 metrin päässä suunnitellusta työpaikka-alueesta sijaitsee noin kymmenen asuinrakennusta.

Työpaikka- ja asuinalueen liikennettä varten on tarpeen rakentaa uusi kokoojakatu Ojakkalantien itäpuolelle. Tämän yhteydessä Ojakkalantie olisi mahdollista muuttaa kevyen liikenteen väyläksi, jollaiseksi se kaavaehdotuksessa on osoitettu.

M23, Karhunkorven työpaikka-alueen laajentaminen

Miten aiotaan toimia jos ja kun Karhunkorven teollisuusaluetta laajennetaan pohjavesialueelle. Nykyiseltä teollisuusalueelta kun pihat on asfaltoitu, tulevat hulevedet on ohjattu asukkaiden kiusaksi, kun ei viemärointiä ole vaadittu tehtäväksi. Ojaan vaan on putket ohjattu vedet viemään naapurin viljelysmaille.

Välillä on ollut myös keltaväriä veden mukana! Hiekkämäki tulee osittain veden mukana. Olen joskus mennyt kaatosateella tutustumaan tilanteeseen, jolloin vesipatsas on tullut Karhutietä alas Raalantielle. Onko ratkaisu salaojat vai viemäröinti.

Kun kaikki luontoarvot tuhotaan lähialueilta, niin aina on ollut vettä Peuratien ja Otsotien kulmauksessa. Siellähän on sijainnut pyöröpuinen kaivo, josta on kesällä haettu vettä eläimille, kun muut kaivot alenivat liikaa. Voisi jopa toivoa jotain luontokeidasta, vettä varmaan riittäisi.

Nykyiseltä teollisuusalueelta pitäisi vaatia parempaa siisteyttä. Esim. Ilvestien vieri on kaikkea mahdollista jätettä ojan pientareet täynnä. Autonrenkaita ja muuta roskaa toisaalla. Tehkääpäs keväällä katselmus, kun ruohot eivät ole vielä nousseet. Iso moka on tehty jo vuonna ~1980. Puolukka- ja mustikkamaat tuhottu ja jatkossa kai vielä pohjavesialuekin. Toivoin vain, että jatkossa toimitaan viisaasti. Parasta olisi jos jostain muualta löytyisi sopivampaa maata teollisuusalueeksi. Tulisipa aika, jolloin todettaisiin, että meillä on jo kaikkea aivan liikaa. Luontoarvot kunniaan!!

Vastine: Kaavaluonnoksen jälkeen Karhunkorven työpaikka-alueen laajentamisedellytyksiä on selvitetty tarkemmin mm. rakennettavuuden ja pohjaveden osalta. Selvitysten perusteella työpaikka-alueen laajentamiselle ei ole riittäviä edellytyksiä pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvien riskien vuoksi.

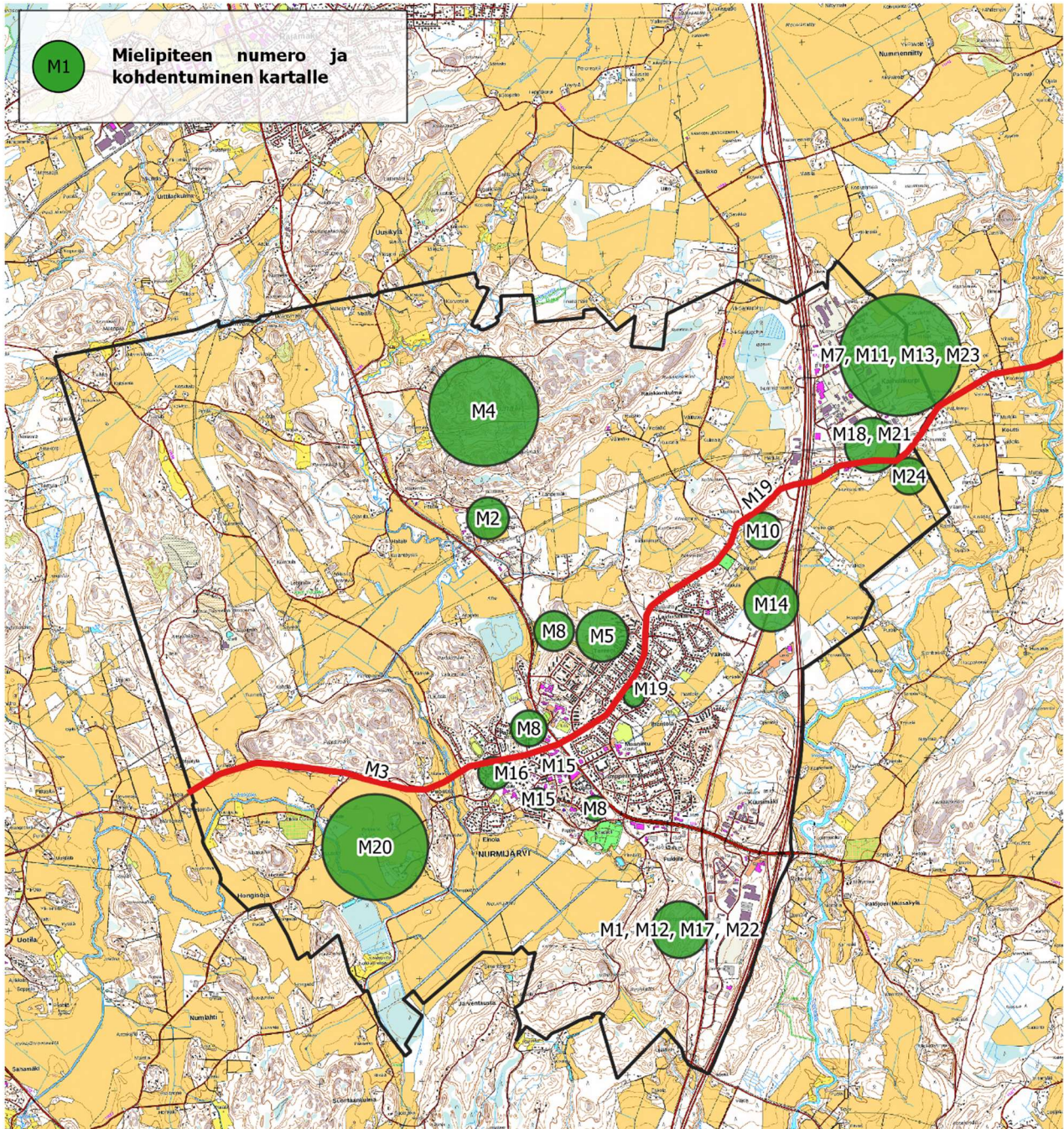
Yleiskaavaratkaisu toteutuu Karhunkorven alueella ennen kaikkea asemakaavojen kautta, joissa voidaan esittää vaatimuksia hulevesien hallitsemiseksi. Yleiskaavassa Karhunkorpi on osoitettu työpaikka-alueeksi, joka on varattu pohjavesialueelle sopivalle yritystoiminnalle. Kaavan yleiset määräykset velvoittavat tarkempaa suunnittelua kiinnittämään huomiota hulevesien viivytykseen ja laadulliseen hallintaan sekä hallitsemaan hulevesiä niiden syntypaikoilla.

M24, kiinteistön kehittäminen

Yllä olevaan kyselyyn vastaamme, ettemme tule hyväksymään suunnitelmaa laajentaa ko. kaavaa maillemme.

Vastine: Kaavaehdotuksessa kiinteistön alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi. Kiinteistöllä sijaitseva rakennus on arvioitu rakennusperintöselvityksessä arvokkaaksi rakennukseksi, minkä johdosta se on osoitettu kaavassa suojeltavaksi rakennukseksi.

Kaavan pääasiallisena tavoitteena on Kirkonkylän taajaman kasvun mahdollistaminen osoittamalla uusia asuin- ja työpaikka-alueita taajamaan tai sen välittömään läheisyyteen. Kaava-alue on rajattu tämän perusteella, kuitenkin kiinteistönmuodostusta mukailten.

Kuva 1. Mielipiteiden suurpiirteinen kohdentuminen kartalle.